

УДК 343.18

ЗМІСТ ПРЕДМЕТА ВІДАННЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Марина ГОРОДЕЦЬКА,

кандидат юридичних наук, докторант докторантури
Донецького юридичного інституту МВС України

АНОТАЦІЯ

У статті наведено теоретичне дослідження змісту предмета відання у кримінальному процесі. Проаналізовано зв'язок змісту предмета регулювання кримінального процесуального права та змісту предмета відання у кримінальному процесі. Визначено сферу впливу суб'єктів кримінального процесу, яка становить внутрішній зміст предмета відання у кримінальному процесі. Визначено, що предмет відання є лише частиною предмета регулювання кримінального процесуального права у сфері застосування права правоохоронними органами. Установлено, що кримінальна процесуальна діяльність та кримінальні процесуальні відносини не знайшли свого повного відображення у змісті предмета відання у кримінальному процесі. Обґрунтовано, що, оскільки реалізувати процесуальні права учасники можуть лише через правозастосовну діяльність суб'єктів кримінального процесу, то реалізація вказаних процесуальних прав лежить у сфері впливу суб'єктів кримінального судочинства та становить зміст предмета відання.

Ключові слова: предмет відання, суб'єкти кримінального судочинства, учасники кримінального судочинства, процесуальні права, реалізація процесуальних прав, кримінальна процесуальна діяльність, кримінальні процесуальні відносини.

CONTENT OF THE OBJECT OF CONDUCT IN CRIMINAL PROCESS

Maryna HORODETSKA,

Candidate of Law Sciences, Doctoral Student
of Donetsk Law Institute of Ministry of Internal Affairs of Ukraine

SUMMARY

The article gives a theoretical study of the content of the object of conduct in criminal process. The connection between the contents of the object of regulation of criminal procedural law and the content of the object of conduct in the criminal process is analyzed. The sphere of influence of the object of the criminal process, which is the internal content of the object of conduct in the criminal process, is determined. It is determined that object of conduct is only a part of the object of regulation of criminal procedural law in the sphere of application of law by law enforcement bodies. It was established that criminal procedural activity and criminal procedural relations did not find their full reflection in the content of the object of conduct in the criminal process. It is substantiated that since the parties can exercise procedural rights only through the enforcement activities of the subjects of the criminal process, the implementation of these procedural rights lies in the sphere of influence of the subjects of criminal justice and is the content of their object of conduct.

Key words: object of conduct, subjects of the criminal process, parties of the criminal process, procedural rights, implementation of procedural rights, criminal procedural activity, criminal procedural relations.

Постановка проблеми. У вітчизняному законодавстві предмет відання суб'єктів кримінального процесу регламентований як підслідність та підсудність. Так, увагу науковців у сфері кримінального процесу зосереджено на дослідженні вказаних понять. Але слід зазначити, що поняття підсудності та підслідності не охоплюють предмета відання всіх суб'єктів кримінального процесу. Також треба вказати на певну нестабільність кримінального процесуального законодавства щодо регламентування підсудності та підслідності. До відповідних кримінальних процесуальних норм законодавцем уносяться численні зміни різного характеру, пов'язані з перерозподілом підслідності, створенням нових суб'єктів провадження чи ліквідацією, реформуванням судових органів [1; 2; 3; 4; 5].

Актуальність теми дослідження особливо підкреслюється станом нестабільності правових норм щодо регламентації інститутів підслідності та підсудності, а також відсутністю системності у регулюванні предмета відання всіх суб'єктів кримінального провадження. Указані обставини свідчать про те, що, дослідження змісту предмета відання у кримінальному процесі залишається актуальним.

Стан дослідження. Предмет відання у кримінальному провадженні досліджувався у роботах таких учених-про-

цесуалістів, як Р.Г. Ботвінов, І.В. Гловюк, А.Ю. Гнатюк, Ю.М. Грошевий, І.В. Єна, В.С. Зеленецький, О.В. Капліна, Л.М. Лобойко, М.А. Погорецький, С.В. Пшенічко, О.Ю. Татаров та інших. Найчастіше предмет відання науковцями досліджувався у контексті опрацювання таких понять, як статус суб'єкта, процесуальне положення, повноваження, функції, підслідність, підсудність, компетенція, юрисдикція.

Окремо слід указати, що останнім часом набуло поширення дослідження предмета відання як компетенційного елемента суб'єктів кримінального провадження, основні положення якого ми цілковито поділяємо. Дані роботи об'єднує розгляд предмета відання як складника кримінальної процесуальної компетенції державних органів, що ведуть кримінальний процес.

Але не можна не зазначити, що дослідження предмета відання здійснювались фрагментарно, під час розгляду інших процесуальних понять в цілому, до того ж щодо окремих суб'єктів кримінального провадження. Комплексно поняття змісту предмета відання у кримінальному процесі не розглядалось.

Метою статті є результат у вигляді отримання нових знань щодо змісту предмета відання у кримінальному процесі.

Для досягнення зазначеної мети слід виконати такі **завдання**: 1) проаналізувати зв'язок змісту предмета регулювання кримінального процесуального права та змісту предмета відання у кримінальному процесі; 2) визначити сферу впливу суб'єктів кримінального процесу, яка становить внутрішній зміст предмета відання у кримінальному процесі.

Виклад основного матеріалу. У попередніх публікаціях ми зазначали, що предмет відання відповідає частині предмета регулювання кримінального процесуального права – сфері правозастосовного (правоохоронного) кримінального процесуального регулювання, де суб'єктами регулювання виступають суб'єкти кримінального процесу. Таким чином, у структурі правового впливу предмет відання у кримінальному процесі є нічим іншим як предметом правозастосовного (правоохоронного) кримінального процесуального регулювання, де суб'єктами регулювання є суб'єкти кримінального процесу [6, с. 44–45].

Отже, відправним знанням у нашому подальшому дослідженні можна вважати предмет відання – предмет правозастосовного (правоохоронного) кримінального процесуального регулювання. А тому досліджувати внутрішній зміст предмета відання доцільно, зважаючи на дослідження змісту предмета регулювання кримінального процесуального права.

На початку 20-го століття Л.І. Петражицький заявляв, що право регулює суто відносини між людьми [7, с. 509]. У загальній теорії права предмет правового регулювання визначається як сукупність якісно однорідних суспільних відносин, урегульованих правовими нормами (відповідає на запитання «що?») [8, с. 349].

Л.М. Лобойко зазначає, що в науці кримінального процесу це загальне положення знає деяких модифікацій. Одні вчені-процесуалісти стверджують, що предметом правового регулювання кримінально-процесуального права є певна сукупність однорідних суспільних відносин, а інші ж висловлюють думку про те, що цієї галуззі права регулюється діяльність із порушення, розслідування та судового розгляду кримінальних справ. Таким чином, проблема поняття предмета кримінально-процесуального права полягає у вирішенні питання про співвідношення кримінально-процесуальної діяльності і суспільних відносин у сфері кримінального судочинства [9, с. 36].

Під час дослідження предмета регулювання кримінального процесуального права Т.О. Лоскутов частково підняв питання перенесення окремих потреб людини до сфери кримінального процесуального регулювання. Так, автор зазначив, що потреби у безпеці та свободі релевантні саме кримінальному процесу. Кожна особа бажає, щоб щодо неї не вчинялися кримінальні правопорушення або швидко усувалися негативні наслідки вчиненого кримінального правопорушення (потреба у безпеці) та не застосовувалися процесуальні засоби обмеження свободи (потреба у свободі). Саме тому автор вважає, що предметом кримінального процесуального регулювання мають збалансовано охоплюватись права і законні інтереси, трансформовані з потреби у безпеці, та права і законні інтереси, зумовлені потребою у свободі [10, с. 42–43].

За визначенням Т.О. Лоскутова, предмет кримінального процесуального регулювання є складним поняттям, яке слід визначати через такі правові категорії, як: 1) права, свободи і законні інтереси людини, 2) кримінальні процесуальні відносини, 3) кримінальна процесуальна діяльність [10, с. 39].

Залучаючи до предмета кримінального процесуального регулювання такий елемент, як права, свободи і законні інтереси людини, Т.О. Лоскутов не відмовляється від вміщення кримінальних процесуальних відносин та діяльності. На перший погляд уміщення у предмет регу-

лювання прав людини та суспільних відносин є дещо сумнівним, адже права є складником суспільних відносин, а тому виражати об'єкт впливу через ціле та його частину видається дещо нелогічним. Усе одно, що вважати рівнозначними об'єктами впливу якоїсь хімічної речовини як усю молекулу, так і її складник.

Але автор, не залишаючи простору для сумнівів, зауважує, що під правами у цьому разі він розуміє не процесуальні права, які є складником кримінальних процесуальних відносин, зокрема загальні основоположні права людини, які він визначив як генеральні права людини, які є головним структурним елементом предмета кримінального процесуального регулювання. Другорядними елементами предмета регулювання є процесуальний статус учасників кримінального судочинства (або кримінальні процесуальні відносини) та порядок кримінального провадження (або кримінальна процесуальна діяльність) [10, с. 259–261].

Щодо здійснення впливу на процесуальні права учасників кримінального провадження у результаті діяльності суб'єктів, що ведуть кримінальний процес, подекуди трапляються певні пропозиції вчених у кримінальній процесуальній теорії.

Права та законні інтереси як об'єкт кримінального процесуального контролю та нагляду визначає О.В. Хімичова [11, с. 44].

Р.Г. Ботвінов також зазначає, що вплив начальника слідчого відділу на діяльність слідчого тягне за собою вплив на стан забезпечення прав та законних інтересів особи [12, с. 92].

За визначенням М.В. Кокошко, необхідною умовою забезпечення прав осіб, які не досягли повноліття, у кримінальному провадженні є наявність ефективного механізму реалізації, важливим елементом якого є діяльність прокурора у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх [13, с. 80]. Отже, на думку авторки, механізм реалізації прав, свобод та законних інтересів неповнолітніх як учасників кримінального провадження вміщує діяльність прокурора, а тому його вплив на вказані права.

Цікаво, що одним із критеріїв класифікації рішень прокурора М.В. Чорноусько застосовує об'єкт. За таким об'єктом рішення прокурора автор поділяє на рішення: 1) що стосуються особистих прав учасників кримінального провадження (ухвалення рішення про виклик, подання/погодження клопотання про привід, затримання особи, відсторонення від посади, тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом, застосування запобіжних заходів); 2) що стосуються майнових та супутніх прав учасників кримінального провадження та інших осіб (подання/погодження клопотання про накладення грошового стягнення, тимчасовий доступ до речей і документів, тимчасове вилучення майна, арешт майна) [14, с. 14]. Зі змісту автореферату не видно того, про який саме об'єкт ідеться. Проте логічно, що у будь-якому разі автор поділила рішення за об'єктом спрямування, атому об'єктом впливу прокурора під час ухвалення таких рішень. У цьому разі також можна зробити висновок про те, що об'єктом впливу прокурора під час його діяльності М.В. Чорноусько визначає певні групи прав учасників кримінального провадження.

Отже, враховуючи те, що поняття предмета правового регулювання кримінального процесуального права має методологічне значення для визначення предмета відання, можна припустити, що вказані елементи предмета регулювання: головний – генеральні права людини та другорядні – кримінальні процесуальні відносини та кримінальна процесуальна діяльність, що мають певне відображення у змісті предмета відання.

Зупинимось на дослідженні кримінальної процесуальної діяльності та кримінальних процесуальних відносин як можливих елементів внутрішнього змісту предмета відання у кримінальному процесі.

Як ми зазначали раніше, автори, які вели дослідження, ґрунтуючись на основних положеннях розробленої теорії кримінальної процесуальної компетенції, визначають предмет відання органів судочинства як: 1) суспільні, правові або кримінальні процесуальні відносини (залежно від суб'єкта, предмет відання якого досліджувався); 2) кримінальну процесуальну діяльність; 3) додержання законів органами та посадовими особами. При цьому в другому та третьому випадку предмет відання визначався для прокурора, тобто для суб'єкта, що здійснює управлінський вплив [15, с. 139].

Слід згадати, що кримінальний процес розуміють як сукупність кримінальних процесуальних відносин та як специфічну діяльність із реалізації норм права [16, с. 12].

Щодо співвідношення кримінальної процесуальної діяльності та кримінальних процесуальних відносин, то Л.М. Лобойко зазначає, що спільним (суспільним) є характер будь-якої діяльності із застосування норм права, зокрема кримінально-процесуальної. Це означає, що кримінально-процесуальна діяльність, як і будь-яка інша людська діяльність, здійснюється у формі суспільних (правових) відносин. Протиставляти ці дві категорії у кримінальному процесі в жодному разі не можна, як і не можна робити категоричних висновків про те, що кримінально-процесуальне право регулює тільки діяльність або тільки суспільні відносини [9, с. 37]. Отже, можна зазначити, що кримінальні процесуальні відносини проявляються під час кримінальної процесуальної діяльності, а кримінальна процесуальна діяльність здійснюється у формі кримінальних процесуальних відносин.

Досліджуючи поняття, природу та ознаки кримінальної процесуальної діяльності, Л.В. Карабут підкреслює поширеність її визначення як урегульованої кримінальним процесуальним законом діяльності органів досудового розслідування, прокурора і суду [17, с. 13; 18, с. 28; 19, с. 20; 20, с. 4; 21, с. 11; 22, с. 6]. Таке визначення, за твердженням Л.В. Карабут, стало традиційним для юридичної науки у навчальній діяльності й у практиці слідчої та судової діяльності [23, с. 15–16].

Проте авторка піддає сумніву це «аксіоматичне», за її твердженням, визначення у тій частині, що у такій діяльності, крім уповноважених (компетентних) державних органів, беруть участь інші суб'єкти, які не наділені владними повноваженнями щодо здійснення цієї діяльності, але мають права й обов'язки. Останні суб'єкти вступають у кримінальні процесуальні відносини, які також уходять до змісту кримінального процесу [23, с. 16].

На проголошення Л.В. Карабут такого розуміння кримінальної процесуальної діяльності, на нашу думку, не можна не відгукнутися. Справді, якщо кримінальна процесуальна діяльність здійснюється у формі кримінальних процесуальних відносин, то слід зазначити, що, окрім уповноважених суб'єктів, що ведуть кримінальний процес, у такі відносини вступають також інші учасники кримінального судочинства. Отож, уступаючи у правовідносини, учасники кримінального процесу, як і суб'єкти, що ведуть кримінальне провадження, автоматично є учасниками кримінальної процесуальної діяльності.

Причиною такої дискримінації «неуповноважених» учасників кримінального процесу Л.В. Карабут вважає підтримання ідеології патерналістської держави – суб'єкти не мають брати активної участі у кримінальній процесуальній діяльності, бо це є цариною держави в особі її органів. Окрім того, повне «одержавлення» цього

різновиду юридичної діяльності дозволяло тримати громадян у покорі, очікуючи «милості» – прийняття заяви про злочин, досудового розслідування, вирішення кримінальної справи – від державних органів. Л.В. Карабут зазначає, що зміна режиму державної влади з авторитарного на демократичний, а з цим і усіх напрямів її діяльності, зокрема правозастосовної, на порядок денний поставила питання щодо обмеження ролі держави у такому різновиді юридичної діяльності, якою є кримінальна процесуальна [23, с. 19–20].

У продовження висловленої позиції хотілось би зазначити, що незалежно від проявленої активності учасник кримінальних процесуальних відносин автоматично стає учасником кримінальної процесуальної діяльності. Його роль та активний чи пасивний характер такої участі є вже іншим питанням, відповідь на яке не ставить під сумнів його як учасника кримінальної процесуальної діяльності.

Отже, владні суб'єкти та учасники кримінального провадження є учасниками як кримінальних процесуальних відносин, так і кримінальної процесуальної діяльності. Нам необхідно визначити, чи становлять такі кримінальні процесуальні відносини та кримінальна процесуальна діяльність зміст предмета відання саме владних суб'єктів кримінального провадження.

Звичайно, під час застосування кримінальних процесуальних норм суб'єкти кримінального судочинства впливають певним чином на правовідносини та діяльність учасників кримінального провадження. Проте водночас уповноважені органи самі безпосередньо вступають у ті ж правовідносини та є співучасниками кримінальної процесуальної діяльності. Убачається, що, здійснюючи вплив на правовідносини чи на діяльність, уповноважені державні органи впливають одночасно і на себе, і на іншого учасника. Оскільки така конструкція призводить до певних висновків про «самовплив», то, на нашу думку, у такому підході слід констатувати певну логічну помилку.

Так, справді, кримінальні процесуальні відносини та кримінальна процесуальна діяльність можуть бути об'єктами впливу під час правового регулювання. Але ці категорії є об'єктами впливу саме кримінального процесуального права, проте не об'єктами впливу суб'єктів застосування такого права, оскільки останні також уступають у правовідносини та діяльність, під час якої застосовують кримінальне процесуальне право.

Предмет відання є лише частиною предмета регулювання кримінального процесуального права у сфері застосування права правоохоронними органами. Можна зазначити, що щодо таких елементів внутрішнього змісту, як кримінальна процесуальна діяльність та кримінальні процесуальні відносини відсутній повний збіг між предметом правового регулювання та предметом відання у кримінальному процесі.

Розмірковуючи далі, на нашу думку, доцільно знову звернутися до дослідження Л.В. Карабут. Розмежовуючи кримінальне процесуальне право та кримінальну процесуальну діяльність, авторка зазначає, що кримінальне процесуальне право закріплює *потенційні* права й обов'язки *потенційних* учасників *реальної* кримінальної процесуальної діяльності («практики кримінального процесу») (курсив наш – М.Г.). Кримінальний процес (кримінальне провадження) є особливою технологією з реалізації норм кримінального процесуального права, наявність якої в державі дозволяє справедливо вирішувати соціальні конфлікти, кваліфіковані державою як кримінальні правопорушення [23, с. 10].

Справді, кримінальне процесуальне право перетворюється у реальну кримінальну процесуальну діяльність (практичний прояв) шляхом реалізації норм кримінального

процесуального права. З одним лише зауваженням, що під час кримінальної процесуальної діяльності державні органи виконують правозастосування, а інші учасники кримінального провадження здійснюють реалізацію норм права.

Л.В. Карабут, аналізуючи реалізацію прав суб'єктами кримінальної процесуальної діяльності, зазначає, що така реалізація відбувається переважно за безпосередньої участі службових осіб, які «ведуть» процес, бо для того, щоб реалізувати якесь право, суб'єкт – неуповноважена посадова особа – має вступити у кримінальні процесуальні відносини з уповноваженою службовою особою. А остання не зобов'язана реалізовувати ті права, які законом не передбачені. Кримінальна процесуальна діяльність – це такий різновид юридичної діяльності, де право громадян учиняти незаборонені законом дії, суттєво обмежене. Право здійснювати дії, не передбачені законом, але такі, що йому не суперечать, є характерним для галузей приватного права [23, с. 24].

Отже, суб'єкти, що ведуть кримінальний процес, та інші учасники кримінального провадження здійснюють кримінальну процесуальну діяльність через участь у правовідносинах, при цьому кримінальне процесуальне право застосовується уповноваженими суб'єктами та реалізується учасниками кримінального судочинства. При цьому останні реалізувати свої права та обов'язки (тобто здійснювати кримінальну процесуальну діяльність) можуть лише, вступаючи у правовідносини з державними органами, які діють у сфері кримінального процесу. Отже, реалізація кримінального процесуального права учасниками кримінального провадження здійснюється лише через застосування права суб'єктами кримінального провадження. Так, така реалізація залежить від правозастосування суб'єктами. Звідси можна зробити висновок, що *суб'єкти кримінального судочинства під час правозастосування впливають на реалізацію правових норм учасниками кримінального провадження*.

Правові норми щодо учасників кримінального провадження встановлюють процесуальні права та процесуальні обов'язки. Оскільки реалізувати їх учасники можуть лише через правозастосування діяльність суб'єктів кримінального процесу, тому можна сказати, що реалізація вказаних процесуальних прав та обов'язків лежить у сфері впливу суб'єктів кримінального судочинства, а процесуальні права та обов'язки учасників є елементами змісту предмета відання суб'єктів кримінального процесу.

Висновки. Предмет відання є лише частиною предмета регулювання кримінального процесуального права у сфері застосування права правоохоронними органами. Можна зазначити, що щодо таких елементів внутрішнього змісту, як кримінальна процесуальна діяльність та кримінальні процесуальні відносини, відсутній повний збіг між предметом правового регулювання та предметом відання у кримінальному процесі;

Суб'єкти кримінального судочинства під час правозастосування впливають на реалізацію прав учасниками кримінального провадження. Оскільки реалізувати такі права учасники можуть лише через правозастосування діяльність суб'єктів кримінального процесу, то реалізація вказаних процесуальних прав лежить у сфері впливу суб'єктів кримінального судочинства та становить зміст предмета відання. Процесуальні права учасників є елементами структури внутрішнього змісту предмета відання суб'єктів кримінального процесу.

Список використаної літератури:

1. Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу Украї-

ни, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів: Закон України від 03.10.2017 р. № 2147а-19. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2147%D0%B0-19/paran88#n88>. (дата звернення: 05.03.2019)

2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України "Про Національну поліцію": Закон України від 23.12.2015 р. № 901-VIII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/901-19/paran56#n56>. (дата звернення: 05.03.2019)

3. Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо виконання рекомендацій Європейського Союзу з виконання Україною Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом в'язового режиму для України стосовно уточнення підслідності органів досудового розслідування: Закону України від 10.11.2015 р. № 771-19. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/771-19/paran9#n9>. (дата звернення: 05.03.2019)

4. Про Вищу раду правосуддя: Закону України від 21.12.2016р. № 1798-VIII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1798-19/paran697#n697>. (дата звернення: 05.03.2019)

5. Рішення Конституційного Суду України № 3 – п/2018, справа № 1-22/2018 від 24.04.2018р. URL: <http://www.ccu.gov.ua/dokument/3-r2018>. (дата звернення: 05.03.2019)

6. Городецька М.С. Співвідношення предмету відання та предмету регулювання кримінального процесу. *Досудове розслідування: актуальні проблеми та шляхи їх вирішення*: матеріали постійно діючого наук.-практ. семінару. 26 жовт. 2018 р. Харків: Право, 2018. Вип. 10 (ювіл.). С. 43–45.

7. Петражицкий Л.И. Введение в изучение права и нравственности. *Философия права*. Хрестоматия: Учеб. пособие для студентов высших учеб. заведений / Под ред. Н.И. Панова. Киев: Издательский Дом «Ин Юре», 2002. С. 494 – 534.

8. Скакун О.Ф. Теорія держави і права (Енциклопедичний курс): підручник. Харків: Еспада, 2009. 752 с.

9. Лобойко Л.М. Методи правового регулювання у кримінальному процесі України: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.09 / Дніпропетровськ: Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ, 2006. 437 с.

10. Лоскутов Т.О. Предмет регулювання кримінального процесуального права: монографія. Київ: Юридичний світ, 2016. 416с.

11. Химичева О.В. Концептуальные основы процессуального контроля и надзора на досудебных стадиях уголовного судопроизводства: монография. Москва: ЮНИТИ-ДАНА, Закон и право, 2004. 287 с.

12. Ботвінов Р.Г. Кримінальна процесуальна компетенція керівника органу досудового розслідування (за матеріалами діяльності слідчих підрозділів органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства): дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Донецьк, 2013. 208 с.

13. Кокшко М.В. Прокурор у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Київ, 2016. 234 с.

14. Черноусько М.В. Здійснення прокурором процесуального керівництва досудовим розслідуванням: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. 12.00.09. Київ, 2016. 22 с.

15. Городецька М.С. Генеза теоретичних уявлень щодо предмета відання у кримінальному процесі. *Правовий часопис Донбасу*. 2018. №2 (63). С. 135-141.

16. Лобойко Л.М. Кримінальний процес: підручник. Київ: Істина, 2014. 432с.

17. Лобойко Л. М. Кримінально-процесуальне право : підручник. Київ : Істина, 2010. 496 с.

18. Смирнов А.В., Калиновский К.Б. Уголовный процесс: учебник для вузов. Санкт-Петербург: Питер, 2005. 699 с.

19. Курс уголовного судопроизводства: учебник: в 3 т. / под ред. В. А. Михайлова. Т. 1: Общие положения уголовного су-

допроизводства. Москва: Изд-во Моск. психолого-социально-го ин-та; Воронеж: Изд-во НПО "МОДЭК", 2006. 824 с.

20. Назаров В. В., Омеляненко Г.М. Кримінальний процес України: навч. посібник. Київ: Атіка, 2007. 584 с.

21. Удалова Л.Д. Кримінальний процес України: підручник. Київ: Вид. ПАЛИВОДА А. В., 2007. 352 с.

22. Коваленко Є.Г. Кримінальний процес України: навч. посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2003. 576.

23. Карабут Л.В. Загальні положення кримінальної процесуальної діяльності: монографія. Луганськ: РВВ Луганськ. держ. ун-ту внутр. справ, 2014. 420 с.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРА

Городецька Марина Сергіївна – кандидат юридичних наук, докторант докторантури Донецького юридичного інституту МВС України

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

Horodetska Maryna Serhiivna – Candidate of Law Sciences, Doctoral Student of Donetsk Law Institute of Ministry of Internal Affairs of Ukraine

LoskutovaGorodetskaya@gmail.com

